

'80 procent goedkoper'

Door gebruik te maken van sloopmaterialen en minimalistische tl-buizen kan de inrichting van een kantoor viervijfde goedkoper uitvallen, zegt Eline Strijkers van het Rotterdamse architectenbureau Doepel Strijkers Architects.

Het Haka Kringloop Kantoor van Doepel Strijkers Architects. De werkplekken zijn gemaakt van sloopmaterialen. De verlichting bestaat uit minimalistische tl-buizen (links). De verrijdbare muren van het kantoor zijn gemaakt van opgevouwen kleding. Geheel boven: het tijdelijke kantoor van reclamebureau Gummo, ingericht door i29.

gesproken kleur gaat ook veel sneller vervelen. Donkergrijs is neutraal.'

Door dit kleurconcept tot in het kleinste detail door te voeren - 'ook de prullenbak en de pennenhouder zijn gecoat' - oogt het interieur rustig. 'Daarbij heeft de coating een mooi ruw oppervlak en een lichte glans, waardoor alles zelfs *stylish* oogt.'

Aan de ruimte werd niets veranderd. 'We hebben alleen de muren en plafonds gewit. Met zwarte vlakken op de vloer hebben we een indeling gemaakt.' Wat een tijdelijke inrichting moest worden, blijkt juist een tijdloos, duurzaam interieur. 'Als er een werknemer wordt aangenomen, kan een willekeurig bureau worden gecoat. Omdat de coating slijtvast is, gaat het meubilair ook nog eens jaren mee.'

Muur van kleding

Natuurlijk is een gelikt designinterieur niet helemaal wat je verwacht bij de herinrichting van de voormalige Handelskamer in Rotterdam, een betonnen havenkolos uit de jaren dertig. Maar het Haka Kringloop Kantoor van Doepel Strijkers Architects is wel erg ruig.

De vergaderkamer is opgebouwd uit deuren. De vitrinekasten in de expositieruimte zijn vervaardigd van hergebruikte broeikassen. Het podium in het auditorium is vervaardigd van

panlatten. 'Er zijn uitsluitend gerecyclede bouwmaterialen uit de directe omgeving gebruikt', zegt Eline Strijkers, die sinds 2007 met Duzan Doepel het Rotterdamse architectenbureau vormt.

Het uiteindelijke ontwerp werd grotendeels bepaald door het beschikbare afval. Een compleet andere manier van werken, aldus de interieurarchitect. 'Normaal maak je een ontwerp en zoekt daar passend materiaal bij. We hebben ook niets weggepoetst, maar laten juist zien dat het interieur bestaat uit sloopmateriaal.'

Het uitgangspunt was om zo min mogelijk machines te gebruiken bij de bouw, wat de CO₂-

uitstoot terugdringt. Dat de mankracht afkomstig was uit een reïntegratietraject op de arbeidsmarkt, maakte het ontwerpproces nog uitdagender. 'Deze mensen zijn veelal ongeschoold. De detaillering moest dus eenvoudig zijn met veel herhaling, zodat ze de werkzaamheden snel onder de knie kregen.'

Het Haka Kringloop Kantoor huisvest innovatieve energie- en waterbedrijven en fungeert daarmee als een laboratorium voor duurzame ontwikkeling van het havengebied. 'We konden ons dus enige vrijheid veroorloven.' De verdeling tussen de openbare ruimten en de werkplekken is flexibel. 'De omvang van het auditorium kan worden aangepast: de muren, gemaakt van 8 duizend kilo kleding, kunnen worden weggerold op wielen.'

Stoer industrieel

Houten kratjes, ronde kartonnen kokers voor drukwerk, archiefdozen. Diverse bouwmaterialen passeerden de revue in het ontwerpproces van Most Architecture bij de inrichting van het tijdelijke kantoor van reclamebureau Brandbase.

'De eis was gebruik van ruim voorradig materiaal, dat ook nog eens een stoere industriële uitstraling had', zegt Paul Geurts (1978), die Most Architecture anderhalf jaar geleden oprichtte

met partner Saxon-Lear Duckworth (1980). Uiteindelijk viel de keuze op houten pallets.

'Die zijn eenvoudig te stapelen en te verbinden. Een bureau van pallets bleek daarbij het best te voldoen aan rudimentaire eisen van ergonomie. Op de bovenste pallet ligt een glasplaat als werkblad. En na de verhuizing van het kantoor kunnen ze weer terug het economische systeem in.'

Het gebruik van pallets bood onverwachte praktische voordelen. Zo bleek het wegwerken van snoeren - vaak een pijnpunt in kantoorinrichting - eenvoudig. De metalen U-profielen aan het plafond die meestal hiervoor worden gebruikt, werden door Most Architecture zwart gespoten en doen nu dienst als langgerekte lampekapen.

'Het kantoor is gevestigd in een Amsterdamse pijpenla aan een gracht. Door ook de pallets in de lengterichting te plaatsen werd een gevoel van ruimtelijkheid versterkt.' Daarbij lenen pallets zich uitstekend voor de inrichting van 'flexibel werklandschap'. Geurts: 'Een bureau van een stapel pallets kan doorlopen in een lager podium om op te liggen, wat weer verandert een in een hoge tafel om staande aan te werken. Het kantoor is zo onderverdeeld in verschillende werkzones, terwijl de visuele eenheid intact blijft.'

Het beschikbare afval bepaalde hoe het ontwerp van het kantoor eruit kwam te zien